

Crna Gora
Uprava za bezbjednost hrane,
veterinu i fitosanitarne poslove

Adresa: Serdara Jola Piletića br.26,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 201 945
fax: +382 20 201 946

www.upravazabezbjednosthrane.gov.me

Broj: 323/19-0301- *3367/25*
Podgorica, 06. avgust 2019. godine

HITNO

Uprava policije
Dr Veselin Veljović, direktor

Podgorica

Poštovani gospodine Veljović,

Smatramo neophodnim da Vas blagovremeno upoznamo sa značajnim rizikom od pojave bolesti **afričke kuge svinja** u Crnoj Gori. Naime, naročito opasna zarazna bolest afrička kuga svinja, se nakon pojave bolesti u Gruziji 2007.godine, nezaustavljivo širi i trenutno je u Evropi zabilježena u Rusiji, Litvaniji, Letoniji, Poljskoj, Rusiji, Ukrajini, Moldaviji, Slovačkoj, Rumuniji, Mađarskoj, Belgiji i Bugarskoj, na azijskom kontinentu (Kina, Vijetnam, Kambodža) i većem broju afričkih zemalja.

Prema podacima iz Uprave za veterinu Republike Srbije, postoji sumnja na pojavu ove bolesti i u Srbiji, kod domaćih svinja. Iako su laboratorijska ispitivanja u toku, radi potvrde odnosno negativnog rezultata na ovu bolest, obzirom na obim uvoza u Crnu Goru iz Republike Srbije kao i promet putnika, potrebno je preduzeti dodatne mjere kako bi se mogućnost unosa ove bolesti sveo na minimum.

Na graničnim inspekcijским mjestima na kojima je prisutna veterinarska inspekcija već se vrši pojačan nadzor nad prometom pošiljki živih svinja i proizvoda porijeklom od svinja koje ulaze u Crnu Goru.

Imajući u vidu činjenicu da se ova bolest brzo širi, epizootiološke procijene su da postoji značajan rizik od pojave bolesti i na teritoriji Crne Gore u narednom periodu.

Ova bolest je od velikog značaja sa soio-ekonomskog stanovišta, jer je širenje na gazdinstvu i smrtnost životinja u slučaju kontakta sa uzročnikom izuzetno visoka (gotovo 100%), pa je neophodno preduzeti sve potrebne mjere prvenstveno u cilju:

- sprječavanja pojave bolesti na teritoriju Crne Gore,
- a u slučaju pojave bolesti, suzbijanja, odnosno sprječavanja njenog širenja.
-

U cilju sprječavanja pojave i širenja bolesti afričke kuge svinja, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja – Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove donijela je Naredbu o zabrani uvoza i tranzita pošiljki domaćih i divljih svinja, mesa i proizvoda od svinja radi sprječavanja unošenja opasne zarazne bolesti Afričke kuge svinja.

U skladu sa Naredbom o zabrani uvoza i tranzita pošiljki domaćih i divljih svinja, mesa i proizvoda od svinja radi sprječavanja unošenja opasne zarazne bolesti Afričke kuge svinja u Crnoj Gori zabranjuje se uvoz i tranzit:

- a) živih domaćih i divljih svinja;
- b) siemena, embriona i oplođenih iainih ćelija porijeklom od domaćih i divljih svinja;

- d) proizvoda od mesa porijeklom od domaćih i divljih svinja, osim mesa koje je termički tretirano:
- u hermetički zatvorenoj posudi (konzerve), sa postignutom F₀ vrijednošću od tri ili više;
- na minimalnoj temperaturi od +80C°, koja se mora postići u mesu i/ili svim djelovima tokom obrade proizvoda od mesa;
- e) kože porijeklom od domaćih i divljih svinja (osim štavljene kože) i trofeja koji nijesu podvrgnuti tretmanu kojim se uništava virus afričke kuge svinja;
- f) neprerađenih nus proizvoda porijeklom od domaćih i divljih svinja.

Zabrana uvoza i tanzita pošiljki domaćih i divljih svinja, mesa i proizvoda od svinja preko teritorije Crne Gore odnosi se na pošiljke porijeklom iz Litvanije, Letonije, Poljske, Rusije, Ukrajine, Češke, Italije (region Sardinija), ali i iz drugih država u kojima se u međuvremenu registruje ova bolest, prema podacima Međunarodne organizacije za zdravlje životinja (OIE).

Od ove bolesti oboljevaju isključivo domaće i divlje svinje dok druge vrste životinja nijesu prijemčive na ovo oboljelje. Bolest ne spada u grupu zoonoza, što znači da se ne prenosi sa životinja na ljude.

Bolest se širi kontaktom sa zaraženim svinjama, kontaminiranom hranom, vodom i prostirkom, zatim indirektno, obućom i odećom, prevoznim sredstvima, stajnjakom, leševima uginulih životinja, kontaktom preko posrednika - mehanički prenosioci mogu biti insekti, pacovi, ali i čovjek. Virus se može širiti na veće udaljenosti vozilima i ljudima. Bolest se ne liječi niti postoji vakcina protiv ove bolesti.

Posebnu opasnost predstavlja nelegalni promet svinja i hrane životinjskog porijekla preko graničnih prelaza ali i duž granice Crne Gore sa susjednim državama. Prema informacijama sa kojima raspolažemo, pojedini građani Crne Gore kupuju svinje u susjednim državama (prvenstveno Srbija) i u prtljagu automobila ih dovoze u Crnu Goru. Ovo je suprotno propisanim zahtjevima za uvoz i predstavlja značajan rizik od unosa bolesti na teritoriju Crne Gore!

Takođe, Zakonom o veterinarstvu propisani su uslovi za promet životinja u unutrašnjem prometu – posjedovanje zdravstvenog uvjerenja koje izdaju nadležne veterinarske ambulante u mjestu porijekla životinja i potvrde o dezinfekciji prevoznog sredstva.

Uprava carina je već obavještena o potrebi pojačanog nadzora ličnih pošiljaka putnika koji ulaze u Crnu Goru koje sadrže proizvoda životinjskog porijekla, a u slučaju pronalaska mesa i proizvoda od mesa carinski službenici iste oduzimaju i odlažu u posebne kontejnere. Nakon sakupljanja, iste će se uništavati od strane lokalnih komunalnih preduzeća u skladu sa propisanim uputstvom Uprave.

Molimo Vas da u narednom periodu službenici Uprave policije preuzmu sve mjere pojačanog nadzora nad prometom živih životinja i hrane životinjskog porijekla duž granice Crne Gore, posebno mimo određenih graničnih prelaza na kojima se vrši veterinarska kontrola kao i kontrolu vozila koja prevoze životinje u unutrašnjem prometu.

Nadamo se da će Uprava policije dati puni doprinos i zajedničkim djelovanjem doprinijeti spriječavanju pojave ove naročito opasne zarazne bolesti.

S poštovanjem,

Vesna Daković,
Vesna Daković
DIREKTORICA